

Javaslat a
„Morelli Edit apátfalvi tűzzománc képei”
települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Burghardt Orsolya

Burghardt Orsolya
.....

Apátfalva, 2016. augusztus 25.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
Burghardt Orsolya

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: **Burghardt Orsolya**

Levelezési cím: Apátfalva, 6931 Templom utca 99.

Telefonszám: 06 30 369 1695

E-mail cím:oltyka@freemail.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:

„Morelli Edit apátfalvi tűzzománc képei”

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és
élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki
megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Apátfalva, templom utca 69. Polgármesteri Hivatal, Házasságkötő terem

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☒ települési	☐ tájegységi	☐ megyei	☐ külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Morelli Edit festőművész 1973 óta foglalkozik a tűzzománc technikával.

Egyik egyéni kiállításán a Móra Ferenc Múzeumban Szegeden mutatkozott be 1983-ban. Ez után a kiállítás után kapta a fölkérést az apátfalvi házasságkötő terembe, faburkolatos kazettákba tűzzománc alkotásra 1984-ben.

Jelentősebb díjai: Ferenczy Noémi díj, Szent Adalberti díj, MAOE (1969 óta tagja) és a Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely többszörös nagydíjak mellett külföldi kiállítások díjai. Azóta kizárólag zománc munkákat készít, műveivel új egyéni utakat keresve

az organikus világgéphez kapcsolódva.

1975-től alapító tagja és folyamatos résztvevője a kecskeméti Nemzetközi Zománcművészeti Alkotótelepeknek. Kátai Mihály volt a mű készültekor a szervezője és vezető mestere akkor a műhelynek. Itt ismerte meg Morelli Edit a kikalapált rekeszzománc eljárást. Ez egy nagyon régi zománctechnika, nagyon munkás, de dekoratív és a kidomborított végtelenített rekeszek védik a sérülésektől a művet.

Morelli Edit vallomása:

„A grafika és a festészet alapismereteinek elsajátítása után érdeklődésemet felkeltette a zománc természetes, ősi volta, sokrétű alkalmazási lehetősége.

A tűzzománc a négy alapelemből születik. Az alkotó feladata, hogy a Föld anyagából, a tűz átalakító erejével, a víz és a levegő segítségével létrejövő kémiai folyamatokat irányítsa, azok határait megszabja. A tűzzománc műnek fény az éltetője, épp úgy ahogy a mi életünket is a nap irányítja ősidők óta. Az ősi hagyományokban élő értékek tanulságokkal segítenek az ember kedvezőbb anyagi és szellemi szükségleteinek meghatározásában.

Műveim foglalkoznak a fokozatosan elbizonytalanodó ember hiányérzetével, természettől való elszakadásával, teljes elidegenedésével a társadalomban. Munkáimmal az emberi mérték törvényét őrizve, szeretnék kapcsot találni az ősi és a mai, illetve az ember és a tágabb világ között. „

A hét részes mű az Apátfalva Község Polgármesteri Hivatal- Házasságkötő termében található. 1984-ben készítette a zománcművet Morelli Edit. A mű a Kecskeméti Tűzzománc Alkotóműhelyben készült.

A mű az élet nagy pillanatát a házasságkötést jeleníti meg. Hét darab 54x34cm-es motívum, 4cm-es vastag tölgyfa alapon, szélei faragással díszítettek, sötétre pácolt, viaszolt. Ezen a hordozón vörösréz kalapált rekeszzománc technikával a kialakult rekeszekbe ékszerzománc kerül, ami befejezi az örökéletű ősi technikát.

A téma kifejtése a középső, centrumba került alkotásnál kezdődik.

A 4. kép: A népművészetben fellelhető motívumokkal mutatja be az egység, az összetartozás öröm pillanatait. A béke állapotát a védelmező madarak hangsúlyozzák. A figurák ünneplőbe öltöztek, kezük összetéve. Az arany háttér kihangsúlyozza a ragyogást, a boldogságot. A figurák teljes egységben, egy akaratban. Az alsó ívben a magok, a félkörívben az örök élet jelképei vannak.

A 3. és 5. kép: A központi képtől jobbra és balra a házasságkötés előtti pillanatot ábrázolja a művésznő. A menyasszony és a vőlegény is meditatív állapotban vannak. Szinte teljes a koncentráció.

A 3. képen a női minőség jelenik meg, teljes díszben, Holddal a pártáján, tündérekkel a szoknya díszén. Népművészeti elemekkel gazdagítva.

Az 5. képen a vőlegény erős személyiség, biztonságot, győzelmet sugároz.

A 2 képen: a pletykázó asszonyok jelennek meg, vidámak, díszes ünnepi szoknyáik betöltik a teret, az arany visszasugárzik nevető arcukon. Várakozás az ismeretlen jövő felé.

A 6. képen: együtt a család, a szeretet, béke van. Az emberi alak feje felett sok vágy fogalmazódik meg, jelen vannak a segítő szellemek is.

A mű végső kicsengése: az élet mégis csak gyönyörű.

Az 1. és a 7. kép: Lezáró organikus motívumok a nagy történethez.

Ez a története, eseménye a műnek, de itt a színek, ritmusok, érzések az uralkodók, ezek irányítják a szívet, lelket. Hasonlatosak a képi kifejezőeszközök a népművészethez.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A hét zománckép a házasságkötő terem díszje. A műalkotás jól illeszkedik Apátfalva község kulturális és néprajzi örökségéhez. A hét kép jelentős képzőművészeti értéket képvisel, emellett magas művészi színvonalú. A hely szellemének megfelelő értékes mondanivalót közvetít.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Semmi forrás nem állt rendelkezésünkre. Él még a művész, őt kérdeztük meg.

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

1.-2. kép

3. és 4. kép

5.-6. kép

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

Ajánlóteremtő Morelli Edit apátfalvi
zománcképeinek települési értéktárba vétele

Morelli Editnek az apátfalvi házasságkötés
teremben lévő kétféles zománc kompozíciója
— a helyiség jelleméhez igazodva — férfi és nő
együvé tartozását, a család tekecs-ös
szereket-meléseket jeleníti meg sendővül szupersztár
erővel.

Gazdagon burjánzó, dekoratív képi elemek földezik
a népművészet, a népmese, a népdalok tiszta,
emberi világát, így igazodva Apátfalva
Sokréti népi kultúrájához, amelyet a
falu a mai napig igyekszik ápolni.

A múlt-érzékenyül az aramban ezek a zománok
merészen új, izgalmas képi nyelven szólunk,
bizonyos részletei a konkrétságuk mellett akár
abstrakt elemként is megállnak.

Híven így élünk: egyszerre a múltban és a jelenben
Így vannak folytatás az egykorinak és
kezdeményezői valami újnak, miként maga a
házasságkötés is egyszerre folytatás és egyszerre
kezdés.

Morelli Edit fényes alkotott, erőt sugárzó,
élet-igenlő zománcai mind formailag, mind
tartalmilag tökéletes egészet alkotnak a
települési népművészetben fölbukkanó, meserőp
faragott deszka orozatok, párnavegek díszével
vagy éppen egy apátfalvi népdal aradó jökekre
tanúainak elsöprő erejével ---

A képek értéktárba történő felvételét
föltehetően javaslom.

Apátfalva, 2016. júli. 7.

Borsi Sándor
szobrászművész

Támogató levél Morelli Edit tűzzománc képeinek értéktárba való felvételére

Még gyerek voltam, amikor megismerkedtem a tűzzománcal rajzsakkörön, Borsi tanár úr vezetésével. Azóta is bármerre járok, nagy örömmel nézem meg egy-egy képzőművész kiállítását, vagy kézműves mester alkotásait, ékszereit.

Esztergomban egy véletlen folytán ismerkedtem meg Morelli Edittel. A Ferences Gimnáziumban rendeztek egy tárlatot a szakrális témájú, hittel, mindenséggel kapcsolatos képeiből. Többször visszamentem a kiállítóterembe, nem győztem betelni a látvánnyal. Egyik alkalommal a művésznő is ott volt. Sokat beszélgettünk a zománc-technikáról és minden másról. Meghívott a műtermébe. Természetesen meglátogattam, és ott is ragyogó dolgokat láttam. Eközben derült ki, hogy "szülőfalumban" is van egy alkotása a házasságkötő teremben. Eltelt egy év, mire megnézhettem. Alig hittem el, hogy mennyi éven keresztül függtek a képek a falon anélkül, hogy tudtam volna erről a csodáról. Igaz, ez még a korai munkái közé tartozik Edit nénié, már más technikai kihívások foglalkoztatják, de ez mit sem von le az értékéből, szépségéből. Együtt is gyönyörű a hét kép, a témája természetesen a helyszínhez igazodó, de külön-külön is élnek. Sugárzik belőlük a szeretet, a lélek. Az egészen belül az apró részletek is fontosak és szépek. Muszáj megnézni közelről is, hisz apró elemekből áll össze egésszé, mint egy kirakós.

Lehet, hogy túlzásnak tűnik a rajongásom, de erre csak azt mondhatom, hogy "aki nem hiszi, járjon utána" és nézze meg. Ez az alkotás valóban érték eszmei értelemben is, és büszkék lehetnek a községben élők erre a páratlan kincsre. Éppen ezért javaslom felvételét az értéktárba.

Esztergom, 2016.07.09.

Péli Mária

egykor apátfalvi diák

2500 Esztergom

Visegrádi út 8126/2. hrsz.

3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Hozzájáruló nyilatkozat

A javaslatban és annak mellékleteiben szereplő saját készítésű fényképek további felhasználásához ezennel hozzájárulok.

Apátfalva, 2016. február 16.

Vargáné Nagyfalusi Ilona

Apátfalva, Rákóczi utca 115. 6931.